

Бр. 02 - 384/1
13.11.2010 год.
СКОПЈЕ

Врз основа на член 31 алинеја 1 од Законот за научно-истражувачката дејност ("Службен весник на Република Македонија" бр. 46/08 и бр. 103/08), Советот на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ на седницата одржана на 16. 6. 2010 година донесе

СТАТУТ

на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“-Скопје

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

1. *Сџаџус и основна дејност*

Со овој статут се уредуваат статусот, називот, седиштето и обележјата, застапувањето и претставувањето, начинот на вршење на дејноста, организационата поставеност, управувањето, постапката за избор во научни звања, правните акти и другите прашања од значење за работата на Јавната научна установа Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ (во натамошниот текст: Институтот).

Член 2

Институтот е јавна научна установа чија основна дејност е вршење фундаментална научно-истражувачка и високообразовна дејност на студии од втор и трет циклус, од областа на македонскиот јазик.

Дејноста на Институтот е од висок стратешки и национален интерес за Република Македонија.

2. Назив и седиште

Член 3

Институтот работи под назив Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Јавна научна установа, Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“-Скопје.

Скратениот назив е ЈНУ ИМЈ „Крсте Мисирков“-Скопје.

Седиштето на Институтот е во Скопје, на ул. „Григор Прличев“ бр.5.

3. *Правен сџаџус*

Член 4

Институтот има својство на правно лице.

Институтот во правниот промет со трети лица настапува во свое име и за своја сметка.

За обврските преземени во правниот промет со трети лица одговара со сите свои средства.

Член 5

Институтот има сметка на која се водат средствата стекнати од Буџетот на Република Македонија и сметки на кои се водат средствата стекнати од други извори.

Член 6

Институтот е запишан во Централниот регистар на Република Македонија.

Институтот е запишан во Регистарот на субјектите за вршење научно-истражувачка дејност кој се води во надлежното министерство.

Член 7

Институтот е придружна членка на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ од Скопје и со посебен акт се уредени меѓусебните односи.

Институтот има свој претставник во Универзитетскиот сенат, од редот на научните работници.

Постапката за избор на претставникот на Институтот и неговото учество во работата на Сенатот се утврдени со овој статут и Статутот на Универзитетот.

4. Статусни промени

Член 8

Статусни промени Институтот може да изврши во согласност со законот и со овој статут.

член 9

Институтот, по претходна согласност на Владата на Република Македонија, може да се спои, да се подели или да се припои, во согласност со законот и со овој статут.

За случаите од ставот 1 на овој член, мислење, односно предлог, односно одлука доснесува Советот.

Советот на Институтот донесува Одлука за статусните промени од став 1 на овој член по добивањето на претходна согласност од основачот (Владата на Република Македонија).

5. Застапување и претставување

Член 10

Директорот го застапува и го претставува Институтот во рамките на своите надлежности утврдени со закон и со актите на Институтот.

Овластувањата на директорот се запишани во Централниот регистар на Република Македонија.

Документите од надлежност на Институтот ги потпишува директорот.

6. Печат, симболи и други обележја

6.1. Печат

Член 11

Печатот на Институтот има тркалезна форма. Во средината на кругот се наоѓа грбот на Република Македонија а околу грбот натпис во три концентрични круга. Во надворешниот прв ред: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, во вториот ред: Јавна научна установа Институт за македонски јазик и во третиот ред „Крсте Мисирков“- Скопје.

Член 12

Употребата и чувањето на печатот го врши стручната служба на Институтот.

Печатот се чува во посебна обезбедена просторија, а по престанокот на важноста и употребата печатот се евидентира и останува во трајната архива на Институтот.

6.2. Штембил

Член 13

Штембилот има форма на правоаголник и на него е испишан следниов текст: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Јавна научна установа Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ - Скопје, означено е местото за архивски број и датум на актот што се заведува.

Штембилот се употребува за архивското работење на Институтот.

6.3. Амблем

Член 14

Амблемот на Институтот има неправилна форма.

Амблемот се состои од левиот профил на ликот на Крсте Мисирков, овенчан со две лоровови гранки што имаат по дванаесет ливчиња.

7. Јавност во работата

Член 15

Работата на Институтот е јавна.

Институтот има своја веб - локација во интернет мрежата, преку која се обезбедува достапност на релевантните податоци и информации од дејноста и од работењето на Институтот.

Член 16

За класифицирани информации на Институтот се сметаат документите и податоците што се утврдени со прописите за класифицирани информации.

8. Одбрана

Член 17

Одбраната на Институтот се организира и се уредува во согласност со закон.

Член 18

Во воена состојба Институтот продолжува со остварување на научноистражувачката дејност, заради што во рамките на своето редовно работење во мир, во согласност со Законот за одбрана и со другите прописи, спроведува соодветни подготовки и изработува документи за работа во воена состојба.

Со спроведувањето на подготовките и преземањето мерки за заштита и спасување раководи Директорот на Институтот.

Член 19

Заради заштита на податоците и информации од областа на одбраната, Институтот спроведува мерки за заштита на тајноста на податоците од значење за одбраната.

II. ДЕЈНОСТ НА ИНСТИТУТОТ

Член 20

Дејноста на Институтот е сеопфатна научно-истражувачка работа во областа на македонскиот јазик; поттикнување на творечки потфати; грижа за оспособување и за усовршување на научно-истражувачки кадри преку мотивирање, насочување и развивање на научно-истражувачки способности кај младите, со избор, прифаќање и селекција на научниот подмладок; организирање академски студии од втор и трет циклус и други форми на оспособување; создавање и развивање на научно-истражувачка инфраструктура, односно создавање документација за следење на развитокот на македонскиот јазик во неговата историска перспектива и современа состојба на ниво на литературен и дијалектен израз; решавање на повеќе задачи од областа на македонистиката како на синхрониски, така и на дијахрониски план; грижа за современата состојба на македонскиот стандарден јазик и за неговата примена во практиката и др.

Во вршењето на дејноста, Институтот проучува и пронаоѓа соодветни решенија од влијанието на евроинтегративниот процес врз современиот македонски јазик.

Член 21

Во остварувањето на својата дејност Институтот особено се грижи за:

- слободно, автономно и транспарентно да собира, да проучува и да објавува материјали и трудови од областа на науката за македонскиот јазик;
- да ги следи научните достигнувања од областа на науката за македонскиот јазик во земјава и во странство;
- да организира симпозиуми, научни собири, советувања и други научни активности;
- да учествува на симпозиуми, научни собири, советувања и сл. во земјава и во странство;

- да се грижи за современата состојба на македонскиот стандарден јазик и за неговата примена во практиката;
- да соработува со сродните установи во земјава и во странство;
- како придружна членка на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје да учествува во неговиот образовен систем;
- да применува меѓународни стандарди на квалитет во науката, конкурентност и еднаквост на можностите и применливост на своите научни резултати;
- го проучува влијанието на евроинтегративниот процес врз современиот македонски јазик и обезбедува соодветни решенија во рамките на тоа влијание.

Член 22

За вршење на дејноста на Институтот од член 20 од овој статут, Институтот донесува повеќегодишни и годишни програми за работа и за развој за научно-истражувачката дејност во согласност со Националната програма за научно-истражувачка дејност на Република Македонија.

Член 23

Институтот врши високообразовна дејност од втор и од трет циклус во рамките на научната област за која е основан.

За изведување на студиите од ставот 1 на овој член, соодветно се применуваат прописите од областа на високото образование.

Член 24

Институтот врши издавачка дејност.

Издавачката дејност се врши преку објавување на резултатите од научно-истражувачките проекти, изворната архивска граѓа, научните монографии, научните списанија, зборниците на трудови од одржани научни собири и друга литература за развојот на научната дејност на Институтот.

III. ОРГАНИЗАЦИОНА ПОСТАВЕНОСТ И ОРГАНИ НА ИНСТИТУТОТ

1. Организациона поставеност

Член 25

Институтот својата дејност ја врши преку следниве организациони единици:

- научен сектор
- сектор за стручни, општоправни и други работи.

Член 26

Научниот сектор ги опфаќа следниве научни области:

1. лексикологија и лексикографија;
2. современ македонски јазик;
3. дијалектологија на македонскиот јазик;
4. македонска ономастика;
5. историја на македонскиот јазик;
6. балканистички и славистички истражувања;

7. други области.

Член 27

Секторот за стручни, општоправни и други работи ги опфаќа следниве области:

1. библиотечно-информациска;
2. научно-документациска;
3. издавачка;
4. општоадминистративна;
5. сметководствено-финансиска;
6. хигиенско-техничка.

2. Органи на Институтот

Член 28

Органи на управување на Институтот се: советот и директорот.

Во Институтот се формира и Научен совет како стручен орган.

2.1. Совет на Институтот

2.1.1. Положба и состав

Член 29

Советот на Институтот е составен од девет членови.

Шест членови избираат вработените истражувачи врз основа на стручност и компетентност од кои најмалку тројца се доктори на науки (претставници на вработените).

Тројца членови определува Владата на Република Македонија (претставници кои ги определува Владата)

Директорот и секретарот учествуваат во работата на Советот, без право на одлучување.

2.1.2. Постапка за избор и мандат на членовите на Советот

Член 30

Постапката за избор на членовите на Советот започнува најмалку 30 дена пред истекот на мандатот на постојниот Совет.

Постапката ја покренува постојниот Совет, чиј претседател ја свикува и конститутивната седница на новиот Совет.

Член 31

Постапката околу спроведувањето на гласањето и пребројувањето на гласовите ја врши комисија од три члена што ја формира Советот од редот на вработените во Институтот.

За членови на комисијата од ставот 1 на овој член не можат да бидат избрани вработени кои се можни кандидати за членови на Советот.

Член 32

Претставниците на вработените со непосредно и со тајно гласање се избираат од вработените истражувачи.

Член 33

За избрани претставници на вработените се сметаат оние истражувачи кои при гласањето добиле најголем број гласови.

Член 34

Ако двајца истражувачи при гласањето добијат ист број гласови, за избран се смета оној истражувач кој има повисоко звање.

Ако двајца истражувачи со исто научно звање добијат ист број гласови, за избран се смета оној истражувач кој има подолг стаж во истото звање.

Член 35

Мандатот на членовите на Советот трае четири години.

Член 36

Во текот на мандатот може да се изврши замена на член на Советот на ист начин и постапка како и при избирањето на членовите на Советот.

Мандатот на новиот член трае до истекот на мандатот на членовите на постојниот Совет.

Член 37

Советот се конституира најдоцна осум дена од денот на изборот, односно определувањето на претставниците во Советот од страна на Владата на Република Македонија.

Член 38

Советот има претседател.

Претседателот на Советот ги свикува седниците и претседава со нив, го претставува Советот и се грижи за законско работење на Советот.

Член 39

Претседателот на Советот се избира од редот на претставниците на вработените.

За претседател на Советот е избрано лицето кое добило мнозинство гласови од членовите на Советот.

Изборот на претседателот се врши со тајно гласање.

Член 40

Во случај на отсутност или на спреченост на претседателот, работите и задачите од неговата надлежност ги врши заменикот на претседателот.

Заменикот на претседателот се избира на ист начин кој е предвиден за избор на претседател на Советот.

Член 41

Претставникот на вработените се разрешува пред истекот на времето за кое е избран доколку:

- самиот побара да биде разрешен;
- неоправдано отсуствува од три последователни седници на Советот;
- е упатен на стручно усовршување во странство на подолг временски период (повеќе од шест месеци);
- е спречен во подолг временски период да учествува во работата на Советот (породилно отсуство, подолготрајно боледување повеќе од шест месеци и др.).

Член 42

Иницијатива за разрешување на претставник на вработените во Советот, доколку тој не се придржува кон Деловникот за работа, ја крши работната дисциплина или не ги исполнува обврските може да покренат најмалку половина од вкупниот број членови на Советот.

Одлуката за разрешување се смета за донесена доколку за неа гласале најмалку две третини од вкупниот број членови на Советот.

2.1.3. Надлежност на Советот

Член 43

Советот како орган на управување ги врши следниве работи:

1. донесува Статут;
2. донесува програма за работа и развој;
3. донесува одлука за основање на студии од втор и од трет циклус и утврдува студиски програми;
4. донесува финансов план;
5. донесува годишни сметки;
6. избира и разрешува директор;
7. донесува акти за обезбедување и за внатрешна контрола на квалитетот на научната и наставно-научната дејност и го следи нивното спроведување;
8. врши избор и преизбор во научни звања;
9. одлучува за пријавување на научно-истражувачки проекти и за издавање научни трудови;
10. усвојува извештаи за реализација на научно-истражувачки проекти;
11. одлучува за организирање научни собири, симпозиуми и слично;
12. одлучува за работите кои се однесуваат за оспособувањето и усовршувањето на научно-истражувачките кадри;
13. одлучува за работите кои се однесуваат за набавка на стручна литература и опрема;
14. одлучува за работите во врска со меѓународната соработка;
15. усвојува годишен извештај за работа;

16. донесува правилници и други општи акти;
17. избира претседател и заменик на претседателот на Советот;
18. одлучува за распишувања на конкурс за предвремен избор во звања;
19. формира резензиони комисии за избор и за преизбор во научни звања;
20. избира рецензенти за оценка на научни трудови и формира Редакциски одбор;
21. усвојува извештаи од остварени учества на научни собири и студиски престои во странство;
22. донесува Деловник за својата работа;
23. формира комисија за самоевалуација;
24. одлучува за отворање на сметки на Институтот;
25. избира претставник во Универзитетскиот сенат;
26. врши други работи кои се во функција на остварување на дејноста.

За одделни научни и стручни работи, Советот може да формира комисии и други работни тела.

2.2. Директор

Член 44

Постапката за избор на директор се спроведува најрано 90 дена пред истекот на мандатот на постојниот директор.

Член 45

За директор на Институтот може да биде избрано лице со научно или со наставно-научно звање кое ги исполнува и следниве услови:

- да е истакнат научен работник од областа на македонскиот јазик,
- да поседува способности за организирање на работата на Институтот.

Кандидатите кои се пријавуваат доставуваат програма за работа за мандатниот период.

Член 46

Конкурсната комисија ги разгледува поднесените пријави и утврдува предлог на кандидати (ранг- листа) за избор на директор.

Конкурсната комисија го утврдува предлогот на кандидатите (ранг-листата) за избор на директор со мнозинство гласови од вкупниот број членови, во рок од 15 дена од денот на заклучувањето на конкурсот.

Конкурсната комисија одлучува во полн состав.

Член 47

Ако Конкурсната комисија не состави предлог на кандидати (ранг- листа) за избор на директор во предвидениот рок, истата се распушта и се формира нова конкурсна комисија.

Член 48

Советот, врз основа на поднесениот предлог (ранг- листа) од Конкурсната комисија, врши избор на директор најдоцна 15 дена од денот на поднесувањето на предлогот.

Советот го избира директорот со тајно гласање.

Член 49

Директорот ги врши следниве работи:

1. го претставува и го застапува Институтот;
2. ја предлага програмата за работа и развој и презема мерки за нејзино спроведување;
3. ги извршува одлуките на Советот;
4. ја предлага организацијата на Институтот;
5. ги назначува и ги разрешува раководните лица во Институтот;
6. одлучува за распоредување на вработените на определени работи и задачи;
7. одлучува за потреба од работници, односно од засновање на работен однос;
8. се грижи за извршување на работите предвидени со актот на систематизација на работните места;
9. распишува конкурс за редовен избор во научно звање;
10. ја води и ја иницира меѓународната соработка и презема мерки за нејзино остварување и развивање;
11. воспоставува деловна соработка со државни, стопански и други субјекти;
12. го извршува финансискиот план како наредбодавач;
13. на Советот му поднесува годишен извештај за работа;
14. ги промовира дипломираните студенти;
15. управува со имотот на Институтот и се грижи за негово одржување;
16. се грижи за создавање подобри материјални и други услови за вршење научно-истражувачка дејност;
17. се грижи за усогласено остварување на научно-истражувачката и на високообразовната дејност;
18. врши други работи предвидени со закон, овој статут и другите општи акти на Институтот.

За извршување на работите од ставот 1 на овој член, директорот донесува решенија, наредби, упатства и налози.

Член 50

Директорот може да биде разрешен и пред истекот на времето за кое е избран и тоа:

- на негово барање,
- ако му престане работниот однос по сила на закон,
- ако не се придржува до законите, Статутот и другите општи акти,
- ако не ги спроведува одлуките на Советот,
- ако со својата несовесна и неодговорна работа предизвика поголема материјална штета за Институтот,
- несовесно ги извршува своите работи и задачи и
- во други случаи утврдени со закон.

Член 51

Иницијатива за разрешување директор може да покренат најмалку половина од вкупниот број претставници на вработените или Владата на Република Македонија преку своите претставници во Советот.

Одлуката за разрешување на директор се смета за донесена доколку за неа гласало мнозинството од вкупниот број претставници на вработените и

мнозинството од вкупниот број претставници кои ги определува Владата на Република Македонија.

Член 52

Ако Советот не успее навремено да изврши избор на директор, избира вршител на должност директор.

Вршителот на должност директор, на предлог на претставниците на вработените, се избира со мнозинство гласови од вкупниот број членови на Советот.

Вршителот на должност директор може да ја врши должноста директор најдолго шест месеци од денот на изборот.

Советот го избира вршителот на должност директор со тајно гласање.

Член 53

Во случај на отсуство или на спреченост, директорот овластува лице кое ќе го претставува и застапува Институтот.

2.3. Научен совет

Член 54

Научниот совет го сочинуваат лицата избрани во научни звања кои учествуваат во изведувањето на наставата и претставници на студентите.

Претставниците на студентите се бираат со мандат од две години.

Член 55

Научниот совет:

- иницира постапка за изготвување на проекти за организирање на студии од втор и од трет циклус,
- предлага студиски програми,
- предлага број на студенти кои се запишуваат во втор и во трет циклус на студии,
- предлага членови на рацензиони комисији за студии од втор и од трет циклус.

IV ПОСТАПКА ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНИ ЗВАЊА

Член 56

Истражувачите во Институтот се избираат во научни звања кои се утврдени во Законот за научно-истражувачка дејност.

Постапката за избор се врши во согласност со одредбите од Законот за научно-истражувачка дејност и Правилникот за критериумите и постапката за избор во научни звања.

Престанок на работен однос пред истекот на времето за кое е избрано лицето во научно и соработничко звање.

Член 57

Иницијатива за престанок на работниот однос на лицето пред истекот на времето за кое е избрано може да покрене директорот на Институтот.

Ако Советот на Институтот ја прифати иницијативата, формира Комисија составена од тројца научни советници, која изготвува реферат за лицето за кое се бара престанок на работниот однос.

Комисијата најдоцна 90 дена од нејзиното формирање до Советот на Институтот поднесува реферат кој се објавува во Билтенот на Универзитетот.

V. САМОЕВАЛУАЦИЈА

Член 58

За проценка на квалитетот на својата научно-истражувачка и високообразовна дејност, Институтот врши самоевалуација.

Самоевалуацијата на Институтот ја спроведува Комисија за самоевалуација составена од седум члена од кои шест се избираат од редот на научните работници и еден од редот на студентите.

Мандатот на Комисијата трае четири години, а мандатот на студентот две години без право на повторен избор.

Советот на Институтот ги избира членовите на Комисијата на предлог на директорот на Институтот.

Член 59

Комисијата за самоевалуација изготвува извештај за резултатите од евалуирањето, со оценка на состојбата и со предлози за надминувањето на констатираните негативни појави во остварувањето на научно-истражувачката и образовната дејност на Институтот.

VI. ОПШТИ АКТИ НА ИНСТИТУТОТ

Член 60

Во Институтот, покрај Статутот, се донесуваат и други општи акти кои се однесуваат на остварувањето на правата, обврските и одговорностите од работен однос, внатрешната организација и

систематизација на работните места, стручното оспособување и усовршување на работниците и други прашања утврдени со закон.

Член 61

Изменувањето и дополнувањето на Статутот и другите општи акти се врши на начинот како и за нивното донесување.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 62

Општите акти на Институтот ќе се усогласат со овој статут најдоцна шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој статут.

Член 63

Со денот на влегувањето во сила на овој статут престанува да важи Статутот на Институтот бр. 02-161/2 од 30.9. 1996 година.

Член 64

Овој статут влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето на огласна табла, а ќе се објави по добивањето на согласност од Владата на Република Македонија.

Претседател на Советот,
д-р Елка Јачева-Улчар

